

РЕШЕНИЕ

№ 1815

гр. София, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20231100508700 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника Главна дирекция „Гранична полиция“ срещу решение от 15.06.2023 г. по гр.д. №6549/2022 г. на Софийски районен съд, 62 състав, с което жалбоподателят е осъден да заплати на С. Г. Д. на основание чл.181 ал.1 ЗМВР и чл.86 ал.1 ЗЗД сумата от 4320,00 лв., представляваща левовата равностойност на полагащата му се и неосигурена от ответника храна за периода 01.02.2019 г. – 31.01.2022 г., ведно със законната лихва от 10.02.2022 г. до окончателното изплащане, и сумата от 656,94 лв., представляваща лихва за забава за периода 28.02.2019 г. – 09.02.2022 г., както и разноски по делото, а по сметка на СРС – държавна такса.

В жалбата се твърди, че решението на СРС е неправилно - постановено в нарушение на материалния закон и при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, и необосновано. Сочи, че не е пасивно легитимиран да отговоря по предявените искове, тъй като ищецът е в служебно правоотношение с евентуалния ответник - МВР. Поддържа, че в ЗДСл. не е предвидено в полза на служителите на държавна служба да се предоставя безплатна храна или нейната парична равностойност. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени решението и да отхвърли изцяло предявените искове. Претендира разноски.

Въззиваемата страна С. Г. Д. в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва жалбата и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Въззиваемата страна Министерство на вътрешните работи в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК не взема становище по жалбата, в. о.с.з. – не оспорва същата.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна**.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

Неоснователни са твърденията на ответника, че не е пасивно легитимиран да отговаря по предявените иски. Съгласно разпоредбата на чл.61 ал.2 КТ, за длъжности, определени в закон или в акт на Министерския съвет, трудовият договор се сключва от по-горестоящия спрямо работодателя орган, като в тези случаи трудовото правоотношение се създава с предприятието, в което е съответната длъжност. Цитираната разпоредба е приложима по аналогия и при действието на ЗДСл. и другите закони, уреждащи държавна служба, когато служебното правоотношение възниква от акт на компетентен орган по назначението, който е част от структурата на едно учреждение, но служебното правоотношение се осъществява в рамките на друго такова /в този смисъл смисъл – решение №99/03.07.2019 г. по гр.д. №1876/2018 г. на ВКС, IV ГО; решение №11/27.01.2016 г. по гр.д. №3330/2015 г. на ВКС, IV ГО; решение №470/28.02.2014 г. по гр.д. №3253/2013 г. на ВКС, IV ГО и др./. В настоящия случай орган по назначението на ищеца като държавен служител по смисъла на чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР е министърът на вътрешните работи, а предприятието, в което са заеманите от него длъжности е в ГД „Гранична полиция“. Съгласно чл.37 ал.2 ЗМВР, главните дирекции, областните дирекции, дирекция „Миграция“, дирекция „Международни проекти“, дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“, дирекция „Комуникационни и информационни системи“, Академията на МВР и Медицинският институт са юридически лица, поради което и материално – правно легитимиран да отговаря по предявените иски е главният ответник ГД „Гранична полиция“.

Съгласно разпоредбата на чл.142 ал.1 ЗМВР, служителите на МВР са държавни служители-полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението /т.1/; държавни служители /т.2/ и лица, работещи на трудово правоотношение /т.3/. По делото е установено, че през процесния период страните по делото са били обвързани от служебно правоотношение, като ищецът е имал статут на държавен служител по смисъла на чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР. Съгласно разпоредбата на чл.142 ал.4 ЗМВР, статутът на държавните служители по ал.1 т.2 се урежда със ЗДСл. и с чл.56, чл.151 ал.1 и 7, чл.156 ал.4, чл.181 ал.3, чл.182, чл.185 ал.1, чл.186а, чл.190 ал.2, чл.191 и 233 от този закон. В чл.1 ЗМВР е предвидено, че този закон урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството на вътрешните работи /МВР/ и статута на служителите в него.

Настоящият съдебен състав счита, че цитираната разпоредба е обща и се отнася и до служители на ЗМВР със статут по чл.142 ал.1 т.2, доколкото не са налице изрични норми, които да изключат приложението и по отношение на тези служители. Съгласно чл.181 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата равностойност. В цитираната норма не е предвидено изключение на определена категория служители от системата на

МВР и конкретно за държавните служители, какъвто е и ищецът. Обстоятелството, че в чл.1 от Наредба №8121з-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР е посочено, че с нея се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР по чл.142 ал.1 т.1 и т.3 ЗМВР и по пар.86 ПЗР на ЗИД на ЗМВР не променя този извод, тъй като законът не е делегирал на министъра на вътрешните работи да определя кои служители следва да получават храна или парична равностойност, респ. да ограничи кръга на работещите с право да получат храна или парична равностойност, а само да определи условията и реда за предоставяне на сумите и доволствията по чл.181 ал.1- 3 ЗМВР /ал. 4 на чл. 181 ЗМВР/. Дори да се приеме, че е налице противоречие между разпоредбата на чл.1 Наредба №8121з-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР и специалния ЗМВР, то следва да се приложи разпоредбата на нормативния акт от по-висока степен, т.е. чл.181 ал.1 ЗМВР.

На следващо място, освен буквалното и граматическо тълкуване на посочената разпоредба, следва да бъдат съобразени и принципите на управление на държавната служба в МВР и най-вече тези за забрана за дискриминация и обективност, тъй като в противен случай дългогодишни държавни служители от системата на МВР биха били поставени в неравностойно положение спрямо другите служители на МВР, които са назначени по трудово, респ. по служебно правоотношение по ЗМВР. Не би отговаряло на принципите и духа на закона тълкуване, при което за сходни длъжности на лицата по трудови правоотношения се осигурява храна или се изплаща левовата равностойност, а на тези по служебно правоотношение по чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР – не. Нещо повече, според пар.69 ПЗР на ЗМВР /в сила от 01.02.2017 г./ служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага пар.86 ЗИД на ЗМВР, и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на МВР и на тези по пар.70 ал.1, т.1, се преобразуват в служебни правоотношения по ЗДСл., считано от датата на влизане на този закон в сила. Следователно, на служителите, чиито правоотношения по силата на закона се преобразуват в служебни такива по ЗДСл., също се дължи левова равностойност на храната по чл.181 ал.1 ЗМВР, или – изрично ЗМВР урежда, че в хипотези на преобразуване по силата на закона на правоотношенията със служителите в такива по чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР се дължи левова равностойност за неосигурена храна. Такова следва да бъде разрешението и при сключването на служебно правоотношение по чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР, предвид разпоредбата на чл.181 ал.1 ЗМВР и с оглед справедливото и равно третиране на работниците и служителите в системата на МВР.

Изложеното обосновава извод, че обстоятелството, че ищецът е имал качеството на служител по чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР и поражда правото на същия да получи от работодателя си храна или левовата равностойност, предвидени в специалните разпоредби, уреждащи правния статут на лицата, работещи в системата на МВР. Съгласно чл.4 Наредба №8121з-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата и равностойност на служителите на МВР, служителите на МВР, на които не се осигурява храна, получават ежемесечно левовата и равностойност, която се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. В случая не се спори между страните, че през исковия период ищецът е полагал труд. Не се твърди и установява да му е била осигурена храна, с оглед на което следва да се приеме, че в негова полза е възникнало вземане за левовата й равностойност. Последната се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи, каквито в случая се явяват заповед №8121з-1716/28.12.2018 г., заповед № 8121з-1464/31.12.2019 г. и заповед №8121з-1410/30.12.2020 г., издадени от министъра на вътрешните работи. В последните е посочено, че се отнасят за служителите на МВР по чл.142 ал.1, т.1 и 3 и ал.3 ЗМВР. Доколкото обаче се достигна до извод, че ответникът дължи левовата равностойност на неосигурена храна и на служителите по чл.142 ал.1 т.2 ЗМВР,

каквото качество несъмнено има и ищецът, и предвид липсата на правна уредба относно нейния размер, то по аналогия съответно приложение следва да намерят правилата именно на посочените подзаконовни нормативни актове.

Размерът и доволствията, които се дължат на всички служители на МВР в това число и на ищеца, се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. В случая от представените по делото и описано по-горе заповеди се установява размерът на полагащата се сума за непредоставената безплатна храна, а именно: по 120 лв. месечно за периода 01.02.2019 г. – 31.01.2022 г. Следователно, дължимото обезщетение за неосигурена храна за периода от 01.02.2019 г. – 31.01.2022 г. /36 пълни месеца/, се равнява на сумата от общо 4320,00 лв.

Предвид основателността на главния иск, основателна се явява и акцесорната претенция за мораторна лихва. В случая вземанията са с определен падеж на изпълнение /до 27-мо число на съответния месец/, като с изтичането на срока ответникът е изпадал в забава по отношение плащането на вземането за паричната равностойност за храна за всеки месец.

Поради изложеното и поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното решение на СРС – потвърдено.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна на основание чл.78 ал.3 ГПК следва да се присъдят разноски във въззивното производство в размер на сумата от 600,00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение. Възражението на въззивника за прекомерност на заплатеното от въззиваемата страна адвокатско възнаграждение е неоснователно. По делото е представен договор за правна помощ, сключен между въззиваемия и адв. У., според който въззиваемият е заплатил адвокатско възнаграждение по настоящето дело в размер на сумата от 600,00 лв. Съгласно ТР №6/2012 от 06.11.2013 г. на ОСГТК на ВКС, при намаляване на подлежащо на присъждане адвокатско възнаграждение, поради прекомерност по реда на чл.78 ал.5 ГПК, съдът не е обвързан от предвиденото в пар.2 Наредба №1/09.07.2004 г. ограничение и е свободен да намали възнаграждението до предвидения в същата наредба минимален размер. Според решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-483/22, правилото на чл.78 ал.5 ГПК, че при намаляване на адвокатското възнаграждение поради прекомерност съдът не може да пада под минимума в нея, не се прилага. Договореното по настоящето дело адвокатско възнаграждение в случая е под този минимален размер, изчислен съобразно чл.7 ал.1 и ал.2 Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, и договореният размер съответства напълно на естеството на правния спор, вида и обема на предоставената правна защита.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение №10240/15.06.2023 г., постановено по гр.д. №6549/2022 г. по описа на СРС, ГО, 62 състав.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“, ЕИК 129010125, адрес: гр. София, бул. ****, да заплати на С. Г. Д., ЕГН *****, адрес: гр. София, жк. ****, на основание чл.78 ал.3 ГПК сумата от **600,00 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____